

“ҮНЭТ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН ЗЭРЭГЛЭЛД НЭР ДЭВШҮҮЛЭХ” ҮЗМЭРИЙН ЖАГСААЛТЫН ТӨСӨЛ

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН МУЗЕЙ, СУРГАЛТ СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТӨВ								
Д/д	Үзмэрийн нэр	Хувийн дугаар	Тоо ширхэг	Хэмжээ	УБМС-ийн дугаар РСН (прораммын)	Судлагдсан сурталчлагдсан байдал	Саналын үндэслэл	СӨҮТ-ийн санал
1	Цагаан Туг	02-27	1	ДМ-44 см Урт-180см	00656	<p>2012 онд “Дорноговь судлал” эмхэтгэл нь цагаан тугийн мөрөөр судлагдсан.</p> <p>2023 онд “Хутагтын нутгийн өв” бүтээл орсон.</p> <p>2023 онд Дорноговь “Шилдэг үзмэрийн дээжис”-д хэвлэгдэн гарсан.</p>	<p>Их Монгол улсын түүхэнд холбогдох Их цагаан сүлд, Хар сүлд тугийн дагуул тугуудыг XVII зууны эхэн үед Монголын нийслэл Хархорумаас хязгаар нутгуудад байрлуулсан түүхтэй бөгөөд үүний нэг нь Дорноговь аймгийн Хөвсгөл сумын Сүлдэнэ хөх толгой гэх газар тахигдаж иржээ. Өдгөө музейд хадгалагдаж буй энэхүү Цагаан сүлдийг 1640-1940 оныг хүртэл Тугчин овгийнхон үе дамжин хамгаалж, тахиж тунгаж ирсэн байдаг. 2001 онд Д.Ойдов гэдэг хүн энэхүү тугийг хадгалж байгаад ахин сэргээн Дорноговь аймгийн МССТ-ийн сан хөмрөгт өгсөн.</p> <p>1692 оны үед Мэргэн вангийн хошууны анхны ноён Гүрсихэй тусгайлан тахиж байсан.</p>	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
2	Гомбо нэрэнгийн дээл	75-444	1	Өндөр-1м 28см Ханцуйн урт- 89см Хормойн өргөн-1м 6см Суганы өргөн- 40см Цээжний өргөн-73см Ханцуйн өргөн-26см	00033	<p>2023 онд Дорноговь “Шилдэг үзмэрийн дээжис”-д хэвлэгдэн гарсан.</p>	<p>Боржигон Цэцэн вангийн сүүлчийн ноён Гомбосүрэнгийн өмсөж байсан ямбаны дээл. Алтан шаргал утсаар уул, үүл тэргүүтнийг оёсон. Цээж ар хэсэгт алтан шаргал утсаар лууг дүрсэлсэн. Зах нь мухар, энгэрийг дөрвөн хуруу бор атласаар дэвсгэрлэж луугаар чимэглэсэн. Гар аргаар зүү ороож урласан.</p>	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу

3	Говь мэргэн вангийн хошуу ноён Анандбазарын дээл	07-04	1	Урт-143 см Өргөн-87см Жин -1940 гр Хормойн өргөн-87 см Цээжний өргөн-63см Суганы өргөн -33 см Ханцуйны өргөн-38,5см Ханцуйны урт-107,5 см Ханцуйны алдалсан урт-216 см	00167	2023 онд Дорноговь “Шилдэг дээжис”-д үзмэрийн хэвлэгдэн гарсан.	Говь мэргэн вангийн хошуу ноён Анандбазарын ямбаны дээл. Улаан атласаар хийж шар даавуугаар доторлосон. Цэнхэр өнгийн утсаар таван лууны дүрсийг уран хатгамалаар оёсон.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
4	Цагаан шүрэн хөөрөг	74-1	1	Өргөн-4,2 см Жин -125 гр	00025	2023 онд Дорноговь “Шилдэг дээжис”-д үзмэрийн хэвлэгдэн гарсан.	Сайн ноён Хан Намнансүрэнгийн эдлэж хэрэглэж ирсэн цагаан шүрэн хөөрөг. Уламжлалт мөртэй, ёроолыг өөрөөс нь гаргасан, зорж ухмалдаж хийсэн, төмөр халбагатай, гуулин нухтай, дууриамал шүрэн толгойтой. Гар аргаар хийсэн.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
5	Ханд -дин -аа	75-647	1	Урт-104 см Өргөн -76 см	00013	2023 онд Дорноговь “Шилдэг дээжис”-д үзмэрийн хэвлэгдэн гарсан.	Ханд-дин-аа бурханыг тэг голд нь байрлуулж түүний эргэн тойронд төрөл бүрийн бурхад, бодьсавдар нар болон уул, ус, ан, амьтан, ургамал тэргүүтнийг өнгө хослуулан гоёмсогоор хатгасан онцлогтой. Эргэн тойронд 13 бурханыг өөрийн орон зайд өнгө ялган дүрсэлсэн ба доод талаар нь Далх, Очирваань, Балданлхам зэрэг догшидийг Сүмбэр уулс, Чандмань эрдэнийн хамт хатгасан байна. Гар аргаар хатгамаллаж оёсон.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу

6	Ногоон дарь эх	75-648	1	Өндөр -117,5 см Өргөн -80см	00613	2023 онд Дорноговь үзмэрийн хэвлэгдэн “Шилдэг дээжис”-д гарсан.	Зээгт наамалын урлал. Ногоон өнгөт Дарь эх. Мутрыг цээжний өмнө чагжлан зөрүүлсэн, ялж төгс нөгчилсөн таван эрдэнийн билэгт риннатай.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
7	Хуяг хормогч	57-2	1	Өндөр-69,5 см Өргөн -44 см Жин -1900гр	00009	2023 онд Дорноговь үзмэрийн хэвлэгдэн “Шилдэг дээжис”-д гарсан.	Он цаг: Улс төрийн бутралын үе /1368-1691/ Цээжин хэсэгтээ хулсыг үдээрээр үдэж тал хэсгийг нь үдээрээр хийсэн. Хормойг эсгийгээр ширж, илгээр эмжсэн. Хоолойн хэсгийг арьсаар ширлэсэн.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
8	Хэцүү тээгийн агуйгаас олдсон эмээл, богц, дөрөө	60-1	1	Эмээлний бүүрэгний зүүн хавтасны урт-46 см, буруу талын хавтасны урт-55 см, эмээлийн өндөр-24 см, өргөн 30 см, Дөрөө жин-280 гр, Богц өндөр-45 см, өргөн-30 см	00011	2023 онд Дорноговь үзмэрийн хэвлэгдэн “Шилдэг дээжис”-д гарсан.	Он цаг: манжийн ноёрхлын үе /1368-1691/ Дорноговь аймгийн Айраг сумын хэцүү тээгийн агуйгаас олдсон эмээл, богц дөрөө.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
9	Богд Зонховын магтаал	75-443	1	Урт-4м 60см Өргөн 88см	00151	2023 онд Дорноговь үзмэрийн хэвлэгдэн “Шилдэг дээжис”-д гарсан.	Хул атлас дээр дээд хэсэгт Богд Зонховыг хоёр шавийн хамт үүлэн сэнтийд сууж байгаар дүрсэлсэн. Төгсгөл доод хэсэгт цэнхэр лагшинтай зургаан мутартай Гомбомахгал бурханыг дүрсэлсэн. 203 мөр бүхий сургаал. Төвдийн шар бичгээр зарлигийг бичсэн.	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу
10	Морин хуур	75-1545	1	Өндөр -136 см Өргөн -31 см	00152		1951 онд Айраг сумын харьяат дархан Агваанзундуй урласан. Царны хоёр хацар дээр арслан, шувуу, нүүрэн талд нь хангай, хонин сүрэг дүрсэлсэн. Хоёр	Дэмжээгүй УБМСангийн дугаар дутуу

						2023 онд Дорноговь “Шилдэг үзмэрийн дээжис”-д хэвлэгдэн гарсан.	мөрөн дээр нь бадам цэцэгийг сийлсэн. Нүүрэн талд таван хошуу мал, төлийг сийлсэн. Хоёр чих, дөрвөн талдаа битүү сийлбэртэй, хуурын толгойг уян харимхай металлаар холбосон, хуурдаж байхад дүүхэлзэн хөдөлдөг. Гар аргаар хийсэн.	
11	Сургүй мөнгөн хазаар	75-7	1	Жин-1100гр	00003	2023 онд Дорноговь “Шилдэг үзмэрийн дээжис”-д хэвлэгдэн гарсан.	Дорноговь аймгийн Өргөн сумын харьяат Доржцэдэн урласан. Боржигон хийц. Говийн 7-р ноён хутагт хэрэглэж байсан. Он цаг: 1920 он Цул мөнгөөр сүлжиж хийсэн, таван товруутай, товруу болгоны хажууд 13 жижиг чимэгтэй, амгайны хоёр талд тэнхлэгтэй, тэнхлэгний голд хас хээтэй.	Дэмжээгүй УБМСанги йн дугаар дутуу
НИЙТ 11 ДЭСИЙН 11 ШИРХЭГ								